

شەمال عەلى ھەرگىز ناھەيۋىت فېر بېت

حامىد ئەيۋوب

31.10.2004

لە رۆژى 2004/10/27 لە سايتى دەنگەكاندا شەمال عەلى نووسىنىكى دوو لاپەرەيى كە گوايە وەلامە بە جەمال عەبدوللا ناويك و ئەحمەد موعىن بلاوكردەوہ. لە دوا دېرى بەناو وەلامە پەر لە داھىنانەكەيدا بە دوو ووشە كۆتايى پېھىناوہ و نووسىويەتى (ئىتر بەسە). واتە دەيەويت پېمان بلى ھۆ خەلكى دەرەوہى كۆمۆنىزمى كرىكارى، كەسانى نەيارو رەخنەگر بە ئىمە ئىتر بەسە و توانامان نەماو پەتى تەحەمولمان پچرا، كەم رەخنەمان لىيگرن، چونكە ئىمەى كۆمۆنىزمى كرىكارى چىكلدامان زور بچووكە، بەرگەى ھىچ جۆرە رەخنەو ھەلسەنگاندنىك ناگرين و ناتوانين قبولى ھىچ كەسىكى نارازى و رەخنەگر بە خۆمان بكەين، ئەمە ئەو پەيامە پىرۆزەيە كە شەمال عەلى دەيەويت لە كۆتايى نووسىنەكەى دا پېمان رابگەيەنىت. بەدەر لە وەش دەيەويت بە ئىچائو شاراوہيى يەوہ ئەوہش بلى، خۆ ئەگەر ئىوہ ھەر بەردەوام بن لە رەخنە تىزەكانتان ئەوا ئىمە قولى لى ھەلدەمالين و رىسواتان دەكەين ناھىلين پشوو و ھەناسەيەكى ھىمانە بەدەن.

لە راستى دا ئەندامانى كۆمۆنىزمى كرىكارى ھەتا زياتر بېنە قسە زياتر ماھىيەتى خۆيان ئاشكرا دەكەن و پرووى راستەقىنەى خۆيان زياتر دەرەدەخەن. ھەموو ئەو ئەدەبىيات و نووسراوانەى كۆمۆنىزمى كرىكارى كە تايبەتە بە وەلام دانەوہ بە رەخنەگرانيان ھىچ نەبووہ جگە لە رستىك تەوھىن و تەشھىر و درۆكردن و سازكردنى فەزايەكى نا تەندروست بو و توويژكردن، ھەربۆيە وەلامە پەر حەكىمانەكەى ئەم جارەى شەمالىش بە دەر نى يە لەم چوارچىوہيە.

من ئەوہ باش دەزانم كە كارى ئسولى و توويژ و دىالوگى شارستانىانە لە گەل كەسانىك دەكرىت كە خۆيان و ئەو بىرەى ھەلىانگرتووہ ئسولى و ھاوچەرخ بن، بەلام بە داخەوہ لە بەر ئەوہى كۆمۆنىزمى كرىكارى و قسەكەران و قەلەم بەدەستانىان لە دەرەوہى ئەم ياسايەن، ھەر بۆيە كاتىك مرؤف دىت وەلاميان دەداتەوہ، بەناچارى دەكەويتە شوينىكەوہ لە كاتى و توويژەكاندا كە ھىچ مەيل و رەزامەندى خۆى لەسەر نى يە، چونكە كۆمۆنىزمى كرىكارى ئەوہندە بە زمانى بازارى و ھەجوونامىز و ئاست نزمى دەنووسن، ھەربۆيە لەسەرەتاي سەرەتاكەنەوہ ناچار بەوہت دەكەن كە بەھەمان زمانىك بدوييت كە خۆيان پېى دەدوين، ناچارى بە زمانىك بنووسى كە ئەقلى ئەوان تىي دەگات، ناچارى بە زمانىك قسە بكەيت كە دەمكوتيان بكات، واتە لە دواچاردا دەبىت بە ھەمان زمانى زىر و پرووشىنەر و رەق بنووسىت، كە ئەو

زمانەش بە هیچ جۆرێک مەیل و ئاررەزوی من نی یە و وه هیچ کانتیکیش دلخوازی نەبووم، بەلام وهکو وتم ناچارم بە هەمان زمانە پیسەکە ی ئهوان بدویم، بۆ ئهوهی لایەنی کەم کەسانی سەر بە کۆمۆنیزمی کریکاری پڕیز و حورمەتی راستەقینە ی خویان بزائن
کە
چەندە یە.

بەم دەلیلانە من پێش وهخت داوای لیبوردیکی ئیجگار زۆر له خوینەران دەکەم، کە بە زمانیک ئەم نووسینە دەنووسم توند و خەشنە. له هەر حالدا دەگەرپیمه وه سەر نووسینە نووشتە ئامیزه کە ی شەمال و چەند و قسە یەکی له سەر دەکەم.

سەبارەت بە وه جەمال عەبدوللا ناوهی کە چەند دیریکی بۆ تەرخان کردووه، له راستی دا من نە نووسینی کەسی ناوبراوم خویندۆتە وه نە دەشی ناسم، هەربۆیه ناتوانم هیچ پێشداوهری یەک له سەر ئه وه نووسینە بکەم و سەرنجی خۆمی له سەر بەم، هەرچی دەگەرپیتە وه بۆ بەشی دووهمی کە گوایه وه لامیکه بە ئەحمەد موعین، ئه وه بە ئەرکی خۆم دەزانم کە هەندیک راستی باس بکەم و خالەکان بخەمه وه سەر ووشەکان و هەر بە پەییوند بە ویشە وه جەوههری زیاتری دۆژمنکارانە ی شەمال و کۆمۆنیزمی کریکاری دەربخەم بەرامبەر بە نه یاران و پەخنە گرانیان بە گشتی و یەکییتی کۆمۆنیستەکانیش بە تاییه تی.

لەم دواییانە دا ترازان و لیك دابرا کەوتە نیو پیزه کانی حککا و مشت و مپ و هەللا یه کی زۆر بە لام له ئاست و فەر هەنگیکی زۆر نزم دا بەرپا کرا و هەرچی ووشه ی ناشیرین و دواکه وتوو و خراپ هەبوو، وه ک پێشە ی هەموو جارە یان بە یه کتریان ووت و هەیسە تی ئینسانییوونی یه کتری یان وورد و خاشکرد. ئەم جۆره بەر خورد کردنه کە دیاره دواکه وتوترین بەر خورده، بۆ هیچ کەس و لایه نیك به تاییه تی بۆ ئیمه جیگای سەرسوپمان و پرسیارو شه وکە نه بوو، جی ی تی پامان و سەرنج و لیوورد بوونه وه نه بوو، ئه ویش نە له بەر ئه وهی کە ئەم جۆره سوننەت و بەر خورده ناشیرینانە جیکه و ته و نۆر مال بی ت له ناو عەقلیه تی گشتی خە لکدا، نە خیر بە لام له بەر ئه وهی ئەمه یه کەم جار نه بوو له ته مه نی سیاسی کۆمۆنیزمی کریکاری دا، کە بەم جۆره نامە سئولانە و بی پره نسبیانە ره فتار بکەن، بە تاییه تی ئه وان خەرمانیکی به بەره کە تی زۆریان له و مه یدانە دا هە یه. هەربۆیه ئەم جارە شیان به شیوازی کۆنی راهاتویان هە لو یستیان وه رگرتوو و دەم پیسی و درۆ کردن و جەوساز کردن و هەللا نانه وه یان دووباره کرده وه.

ئەمەش هیچ نی یه، جگە له سوننە ته بی هاوتا و بی پره نسبیه کە ی کۆمۆنیزمی کریکاری، ئه وه به ناو کۆمۆنیزمه ی کە چەندین فرسەخ له روح و فەلسە فه ی مارکسیزم و مروقاییه تی وه دووره. هەر چۆنیك بی ت به پەییوند بەم جیابوونه وه و لیك هەلۆه شان دنه وه ی کۆمۆنیزمی کریکاری کە بۆ ماوه یه ک بوو به ویردی سەر زمانی به شیک له چه پی عیراقی و ئیران. لەم نیوه شدا یه کییتی کۆمۆنیستەکان، ئەندامان و کادیسانی به روو حیه تیکی به رزی سیاسی و به بهر چا ورۆشنی یه کی هەمه لایه نه و دوور

له هەر گۆشه‌گیری و ده‌مارگیری یه‌کی ریکخراوه‌یی هه‌لۆیستیان وه‌رگرتوو و به‌م بۆنه‌یه‌شه‌وه سێ هاوڕێ ریکخراو له‌ گۆشه‌ی جیا جیاوه به‌ لیاقه‌تیکی سیاسی به‌رزه‌وه ئه‌م مه‌سه‌له‌یان هه‌لسه‌نگاند و قسه‌ی خۆیان له‌سه‌ر کرد. به‌لام به‌ داخ و ئه‌فسوسێکی زۆره‌وه ئه‌م جاره‌ش کۆمۆنیزمی شه‌خسیه‌تها واته کۆمۆنیزمی کرێکاری و ده‌رویشه‌کانی له‌ چه‌شنی شه‌مال نه‌یان توانی ئه‌مه قبول بکه‌ن یاخود راستی بلێم نه‌یان ویست فیربین و ره‌خنه به‌ سنگی‌کی فراوانه‌وه وه‌ر بگرن و گوێی بۆ رادیرن، دواتریش گه‌ر پێویستی کرد وه‌لامی هه‌یمنانه‌و دوور له‌ ته‌وه‌هین ئامیزی پێ بده‌نه‌وه.

جاریکی تریش شه‌مال فرسه‌تی زیڕینی فیربوونی سه‌ره‌تاکانی ره‌خنه‌گرتنی له‌ کیس خۆی داو له‌ هه‌ولێکی چه‌واشه‌کارانه‌و ساویلکانه‌یدا که‌وته هه‌رش کردن و په‌لاماردانی ئه‌حمه‌دموعین و یه‌کی‌تی کۆمۆنیسته‌کان. هه‌لبه‌ته بۆ ئێمه و هه‌ر چاودیرێکی جدی رۆشنه که‌ رابه‌رایه‌تی حککع به‌ چ رووحیه‌تیکی دوژمنکارانه چاو له‌ ئێمه ده‌که‌ن و چۆن تیمان ده‌روانن و وه‌ چۆن ناواخنی په‌نگخواردووی پیسیان که‌ پریه‌تی له‌رق و کینه‌ی بێ بناوان، به‌رامبه‌ر به‌ ئێمه، به‌هه‌مان رووحیه‌ت و دیده‌وه ، ئه‌م جاره شه‌مال هاتوو به‌ناو وه‌لامی‌کی ئاستنزم ده‌داته‌وه، ده‌یه‌وێت شه‌ری کۆنه‌قین بکات له‌ گه‌لماندا. ئه‌و درۆنامه‌یه‌ی که‌ شه‌مال نوسیویه‌تی ، یان وا خوشره له‌ به‌ر دلێ شه‌مال بلێم ئه‌و وه‌لامه‌ی که‌ شه‌مال نوسیویه‌تی پێویست به‌وه ده‌کات به‌ درێژی و هه‌مه‌لایه‌نانه وه‌لام وه‌ر بگریته‌وه. به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ من بۆخۆم له‌ کاتی ئیستادا فرسه‌ت و کاتی ئه‌وه‌م نی یه‌، هه‌ر بۆیه‌ ته‌نها ئیکتیفا به‌وه ده‌که‌م که‌ ته‌نها وه‌لام به‌و ته‌وه‌هینانه بده‌مه‌وه که‌ شه‌مال به‌ ئێمه‌ی کردوو، ته‌نها وه‌لام به‌و درۆیانه بده‌مه‌وه که‌ شه‌مال درۆی شاخدارێ کردوو، ته‌نها ئه‌و راسیانه ده‌ربخه‌م که‌ شه‌مال ویستویه‌تی بیانشاریته‌وه، ته‌نها ئه‌و رووه ره‌شه‌ی کۆمۆنیزمی شه‌خسیه‌تها ره‌شتر بکه‌م که‌ شه‌مال ویستویه‌تی سپی بکاته‌وه...هتد.

هه‌لبه‌ته دیاره هه‌موو ئه‌مانه‌ش وه‌ک ووتم زۆر به‌ کورتی و خیرایی باس ده‌که‌م.

ئه‌گه‌ر ته‌مه‌ن و کات رپیی پیدام و هه‌لومه‌رج پێویستی کرد، ئه‌وکات له‌ شوینی خۆیدا قسه‌ی تریش ده‌که‌م، به‌لام با ئه‌وه‌ش بلێم ئه‌میشیان ته‌نها ئه‌گه‌ریکه له‌ ئه‌گه‌ره‌کان، ئه‌گه‌ر کۆمۆنیزمی کرێکاری شولیان لێ هه‌لکیشاو بێ ته‌ریه‌تی سیاسی گه‌یشه‌ته شوینی‌ک که‌ ئیتر بیده‌نگ بوون به‌رامبه‌ری نیشانه‌ی بیده‌ره‌به‌سبوون بگه‌یه‌نی، ئه‌وکات وه‌ک هه‌ر ناچاری یه‌کی رۆتینی تری ژبانی شه‌خسی و سیاسیم ناچارم وه‌لامیان بده‌مه‌وه، به‌لام وه‌کوو پێشتر ووتم ئه‌مه‌یان ته‌نها ئه‌گه‌ریکه و ئیستا لێی ده‌گه‌رپین بۆ کات و ساتی خۆی.

شه‌مال ده‌لیت (ئه‌و حیزبه‌ی جیابوونه‌وه‌ی لیکه‌وته‌وه ده‌جاری تریش به‌سه‌ر خۆی دا دابه‌ش بپۆکتین به‌شی چه‌ند به‌رابه‌ر جولانه‌وه‌و یه‌کی‌تی کۆمۆنیسته‌کان ده‌بی‌ت). کاتی‌ک شه‌مال ئه‌م قسه‌یه‌ ده‌لیت وه‌کو نه‌عامه‌ سه‌ری خۆی کردوو به‌ناو له‌

دا و ئاگای له دونیای دهره وهی خۆی نه ماوه، چونکه ئه گهر ئه و كه مێك هۆشی به لای خۆی هه بوايه و چاوه كانی توند نه نوقاندايه، ئه وكات نهی ده توانی هه روا ئاسان درۆیه کی وا گه وه و بالدار بكات، بۆ چه پی عێراقی و ئێرانی پۆشنه كه ته واوی ئه و جیا بوننه وه و لێك دابرا نانهی كه له حیزبی كۆمونیستی كریكاری ئێران پرووی داوه، به تاییهت دابرا و وازه یانی ریزیکی زۆر به رینی كادیریان له سالی 1999 دا، وه دواتریش ئه م پۆله كادره كۆنانهی كۆمونیزی كریكاری چه نده ها گروپ و مه حفه لیان بۆ خۆیان دروست كرد، هه ندیكیان به ئاستی جۆراوجۆر كاری سیاسی خۆیان ده به نه پێشه وه .

به لام پرسیار لێره دا ئه وه یه كه ئایا ئه م به شه جیا جیا یانهی ئیستا هه ن، كه پێشتر لق و پۆپی حككا بوون له یه كێتی كۆمونیسته كان به هیزتر و ریکخراوتر و چه ند به رابهرترن وه ك شه مال ئیدیعی ده كات؟؟ بیگومان نه خیر، چ له پرووی ریکخراوه یی یه وه ئیمه تۆكمه و توند و تۆلترین و چ له پرووی شه فافیه تی سیاسی یه وه ئیمه زۆر به رچا و پۆشنترین، چونکه هه ندیكیان هه تا ئیستاش به جۆرێك له جۆره كان خۆشه یالی یه كان به رامبه ره (كۆمونیزمی كریكاری) هه رماوه، یه ك خالی زۆر گرینگتریش كه ئیمه له وان به هیزتر ده كات ئه ویش ئه وه یه ریکخراوی یه كێتی كۆمونیسته كان ته و اجودی راسته قینه یان له جوگرافیای عێراق دایه، واته فیزیکیه ن له ناوه وه كار ده كهن و وه ك ئه وانێ تر ته نه رپیکخراویکی ته به عیدی نی یه، ئه مه خالیکی پرسنگداری ئیمه یه، ئه مه ش ته نه ا قسه ی ئیمه نی یه، بۆ ئه وه ی ستایشی ریکخراوی خۆمانی پێ بکه یین به لكو قسه ی به شیكه له و بالانه ی كه له حككا جیا بوننه وه و ئیستا دان به و راستی یه داده نیی. ئیتر من نازانم شه مال چۆن ئه م فاله ی گرته وه و بۆی ده ركه وت كه هه موو ئه و بالانه ی له كۆمونیزمی كریكاری جیا بوننه ته وه و جیاش ده بنه وه گه لێك له ئیمه به هیزتر و به توانتر و چه ند به رابهرتر ده بن!! ئیتر ئه مه یان ته نه ا له قودره تی فالگرتنه وه ی شه مال دایه و كه س ناتوانی ت پهی پێ به ری ت!! جگه له مانه ش كاتیک شه مال ده لیت (ده جاری تریش كۆمونیزمی كریكاری به سه ر خۆیدا دابه ش بی ت هیشتا له یه كێتی كۆمونیسته كان به هیزتر ده بی ت). واته شه مال ده یه و بی ت نوقلانه ی ئه وه لی دات كه چه نده ا دابه شبوون و ئینشیقاقات و وازه یانی تر به رپۆیه یه له ناو ریزه كانیاندا... ده ك پیرۆزتان بی ت و ئه م كالا به نرخه رێك به بالای ئیوه یه، ئیتر ئه مه نه قسه ی منه و نه قسه ی هیچ كه سیکی تره، به لكو قسه ی خودی شه مالیكه كه ئه ندامی سیاسی حیزبیکه كه به بی حیزبی حیکمه تیستی براگه وره یان ناویرن په نجه به ئاودا بکه ن!! ناشوكری نه بی ت ئیوه وه كو گه لای داری پایزانتان لیها ته وه ، هه رجاره و هه ندیكتان لی هه لده وه ری ت به لام با لیگه رپین و چاوه رێ ی نوقلانه شیرینه كه ی شه مال بکه یین و بزانین چه ند سالی تر چه ند كادر و ئه ندامی ده رویش ئاسای ئیستایان ده بی ته قوربانی و په تی ته حه مولیان ده پچریت و واز له كۆمونیزمی شه خسیه ته ها ده هی ن، ئه مه زه مانه وه لامی ده داته وه .

شەمال لە دیریکێ تەردا دەلیت (من ئاماژە دەکەم بە یەک دوو مەسەلە لە نوسینەکە یە
احمەد معین دا ئەوانی تر بۆ دەسەتالی بەکی تر هەڵدەگرم).

پەندیک هەیه دەلیت (کورد بدوینە شەرحی حالی خۆی دەکات)، ئەم پەندە پێر بە
پێستی میتۆدی کۆمۆنیزمی کریکاری یە، چونکە هەتا بدوین و بنووسن زیاتر و زیاتر
نەخوینە دەواری و بەدحالی بوون و تینەگەیشتن و ماھیهتی خۆیان ت بۆ دەردەخەن،
چۆن؟ ئەوەتا شەمال بە ئاشکرا و بێپەردە دەلیت (ئەوانی تر هەڵدەگرم بۆ
دەستبەتالی بەکی تر)، واتە نوسین لای شەمال بەپرسیاریهتی و ئەرکیکی گرینگ نی
یە، بەلکو بۆ پێکردنەوێ کاتە بەتالە زۆرەکانەو تەنها بۆ بەسەر بردنی کات دەست
دەداتە قەلەم، ئیتر ئەمە جگە لە کارەساتی نووسین و بێ بەپرسیاریتی نەبیت
هیچی تر نی یە... ئاخر ئیو هەمیشە ئەوەتان نووسی یە کە پێوست نەبوو بنوسریت،
هەمیشە ئەوەتان ووتوو کە شەرم بوو بگوتریت، هەمیشە وا هەلوێستان گرتوو کە
پێچەوانەکە یە دروست بوو، بەلام ئاخ خ چی دەلیت لەگەڵ کەسیک کە نووسین تەنها
و هکوو سێرکین و دامەکردن سەیر دەکات و بۆ کات بردنە سەر و دەست بەتالی پەنای
بۆ دەبات.

لە شوینیکی تەردا شەمال دەبیژێ (سادهترین حوکم لە جیدالی نیوان چەپە تەقلیدی
یەکان لە ولات و ناوچەکانی ئیمە نۆکەرایهتی بۆ بۆرژوازی و خیانتە کردنی دەیان
حوکمی تەکفیری تر بوون)، هەروها لەسەر هەمان ریتیم دەروا و دەبیژیت (ئەو
کۆمۆنیزمی کریکاری یە کە هەر چەشنە شیوازیکی غەیرە سیاسی و هەتکی حورمەتی
ئەفرا دی لە جەدەلی سیاسی دا مەحکوم کردوو). پێش ئەوەی وەلام بەم دوو کورتە
دیرە پێر لە درۆیهی شەمال بەدەمەو، وا پێویست دەکات نمونەو بەسەر هاتی
کابرایهکی درۆزن باس بکەم، بۆ ئەوەی بابەتەکە رۆشنتر دەرکەوێت. جارێک بە
کابرایهکی دۆزن دەلین تکایە ئیتر بەسە درۆکردن و هیچ نەبیت بۆ جارێک چی یە
راستی بلێ، ئەویش وەلام دەداتەو دەلیت (بپاریبیت ئیتر بە غەیری راست هیچی تر
بە دەم دا نەیهت بەلام دواتر کە پرسیاریان لیکرد و پێیان گوت تۆ لە ژیاننا چ
شتیکت هەرگیز نەکردوو؟ یەکسەر و بێ دوودلی گوتی درۆکردن)...

شەمالیش وەک ئەم کابرا درۆزنەکە یە لیها توو لە حالیک دا بە شان و بالی
کۆمۆنیزمی کریکاری دا هەڵدەدات کە گوایه توانیویهتی شیوازی مۆدیرن و سیاسی لە
ناوچەکە بهینیتە ئاراو و هەتکی حورمەتی ئەفرا دی مەحکوم کردوو، لە حالیک دا چ
ئیمەو چ هەموو کەسیک بە خودی شەمال خۆشیهوە باش دەزانن هەر لە بنەپەتەو
درۆن و بونیان نییه!! چۆن؟ چونکە ئەو تەنها رابەرانی کۆمۆنیزمی کریکاری بوون
بە نەیارانی خۆیان دەگوت پیاوێکانی جمهوری ئیسلامی، پێیان دەووتن خوردا دی
یەکان، پێیان دەووتن نوینەری بۆرژوازی و... هتد. بەلام بۆ ئەوەی ئیمەش و هکوو
شەمال هەر تەنها قسە فری نەدەین و خوینەریش باشتر لە مەبەستمان حالی بیت

ئەوا پېويست دەكات كە بە بەلگەو فاکتەو قسە بکەین، بەخاتری هەرچی زیاتردرۆکان و دەستی شەمال کە شەفتەر بکەین.

ئایا شەمال ئاگای لەو نی یە ئەندامیکی بەرپیزی مەکتەبی سیاسی و کۆمیتەیی ناوەندی حیزبەکەیی لە سالی 1996دا بە ھاوڕیانی پال دەستی خویان گووت

(ئێو پیاوی بەعسن و نوکەری جەلال تالەبانین!! ئەویش تەنھا لە بەر ئەو نی ئەو ھاوڕیانی ئەمادە نەبوون مل بە سیاسەتە غەیرە کۆمۆنیستی یەکانی رابەراییەتی حیزبی عێراقی بەدەن!

هەر بۆیە ئەو هەموو تەوھین و بیحورمەتی یە بە شەخسیەتیان کرا. ئەگەر شەمالیش هەر برۆا ناکات کە شتی لەو چەشنە لە رابەراییەتی کۆمۆنیزمە کریکاری یەکەیی ئەو رۆوی دابیت، ئەوا من ئەمادەم ناوی ئەو ئەندام مەکتەبی سیاسی و کۆمیتەیی ناوەندی یەیی پێی بلیم و بشلیم لە چ کۆبونەوویەک و لە چ رۆژیک دا ئەم تەوھینە کراوە، هەرۆھا دەتوانم ئەو شت پێی بلیم کە لە چ بلۆکراویەکی ناوخوای حیزبیتان دائەو تەوھینانە بلۆکرایەو، تەنانەت ئەمادەم ناوی بلۆکراوە داخیلی یەکەت پێی بلیم، بەلکو ئەمادەم ژمارەیی ئەو لاپەرەییەت پێی بلیم کە ئەو بی حورمەتیەیی تیاکراوە...ھتد

ئێتر بەسە کەمیک هۆشت بیتەو سەرخۆت و هەتا کەیی سەری خۆت لەناو لەمەکە دەرناھینیت. خالیکی تردا کە شەمال ئەمادەم پیکردوو، مەسەلەیی بزووتنەووی ریفراوندۆمەو لەسەری ئەویشەو دەییەوئیت هیرشیکی نارەواو بی بنەوان بکاتە سەر یەکییتی کۆمۆنیستەکان کە گوايە ئیمە دواي هەراو هوریاي ناسیونالیستەکان کەوتوین و خۆشخەییال بوین بەو بزووتنەوویە. لەبەر ئەو نی کۆمۆنیزمی کریکاری هەرچی لە سەنتەری ئەقل و قەلەمپەووی فکری ئەوان دا بەرھەم نەییەت ئەوان بی هیچ لیكدانەووی شیکردنەوویەک وەکوو هەر لاهوتی یەکی تر، یەکسەرەو بی سی و دوو هیلی راست و چەپی بەسەردا دین و دەست دەکەن بە پڕوپاگەندەیی ژەھراوی و دژاییەتی دەکەن. ئەو بزووتنەووی ریفراوندۆمەیی کە بزوتنەوویەکی خۆبەخۆیی و جەماوەری فراوان بوو، چ لە کوردستان و چ لە دونیاي دەرەووی هیز و جەماوەریکی بەرینی لە دەوری خۆی کۆکردەووی داواییەکی بەرھەق و ئینسانی هەبوو، کە ئەویش مافی دیاری کردنی چارەنووسی خەلکی کوردستان بوو، بە ویست و رەزامەندی دلی خویان کە ئەمەش هیچ نی یە جگە لە شەرعیەتدان و بەرقەرارکردنی سەرەتاترین پڕەنسیپی ئینسانی، کە گەرانیەووی بۆ تاک تاکي ئەندامانی کۆمەلگا، بۆ ئەو نی لە

بەرژەوہندی یەکانیانەووی چارەنووسی خویان و نەوہکانی ئایندەیان دیاری بکەن. واتە لە یەک رستەدا ریزدانان و گەرانیەووی حورمەتی ئینسانیانەیی خەلکی کوردستانە. ئیمەش وەکو ئەندامانیکی یەکییتی کۆمۆنیستەکان و هەلسوروانی

سۆسیالیستی لەم سۆنگەییەو بەشداری ئەم جولانەوومان کرد. ویستمان ئەم بزووتنەوویە بە ئافارە راستەقینەکەى خۆى دا بەرین و نەهیلین جاریکی تر ناسیۆنالیزمى کورد نان و پياز بە مەسەلە بەرھەق و ئازادى خوازەکانى خەلکى کوردستانەو بەخوات وەبیکاتە دەسکەلایەک بۆ بەدەستھێنانى مەوقیعیەتیکی زیاتریان. بەلام بە داخ و نیگەرانی یەکی زۆرەو ھاوکیشە سیاسى یەکان و یاری یە حیزبى یەکان و چوارچیووەو سنوورى ئالوگۆرەکان زۆر لە توانای ئیমে گەرەتر بوون. ھەر بۆیە ئیমে نەمان توانى ببین بە گەمەکەرى سەرەکی ئەو بزووتنەوویە بەسەرئەنجامى حەق تەلەبانەى خۆى بگەییەنین.

بەلام ھەلبەتە بۆ چەپیەک لە چەشنى کۆمۆنیزمى کریکارى بۆى زەحمەتە لەم کار و خەباتە سادانە تییگات، چونکە ئەو وا پەرورەدەبوو کە ھەموو جۆرە بزوتنەووەو بزواتە داواکاریەکان ئەگەر لەگەڵ ستراتیژ و بەرنامەى سیاسى ئەوانداھاوچووت نەبیت ئەوا ئەمان شانى خۆیانى لى خالى دەکەنەو تەحریمی دەکەن، نەک تەنھا تەحریمی دەکەن، بەلکو تەکفیریشى دەکەن، ئەو تەکفیرەى کە شەمال ئیدیعا دەکات کە گوايە کۆمۆنیزمى کریکارى لە فەرھەنگى سیاسى خۆیدا سربویتیەو و نەبھیشتوو.

دوچار دەبیت ئەو ھەش بلیم ئەو بزووتنەو ریفراندۆمەى کە سەرەتایەکی بى لایەن و جوانى ھەبوو، بەلام دواتر یەکیتى و پارتى لە ھەولیکى بیوچانى خۆیان دا بەلارپیان دابرد و سواری شەپۆلى ئەو بزاقە بوون. ئەو دوو حیزبە وەکو میژووى خەباتى سیاسى یان ئەم جارەش خۆیان کردەو بە قەیم و سەردار و سەرورەى خەلکى کوردستان و ھیچ ریز و مافیکیان بە و خەلکە بەشمەینەت و ستەمدیدەى کوردستان بەرەوا نەبینى، وەئەم بزووتنەو ھشیان لە قالبى شۆرشگێرانەى خۆى خالى کردەو ھەر کردیانە چوارچیووەو ھۆکار و پردیک بۆ تەعقیبکردن و بەسەرئەنجام گەیاندى مەبەستە حیزبى یە بەرتەسک و چاوچنۆکەکانیان کە ئەویش ھیچ نی یە جگە لە داپچرین و بەدەستھێنانى مەوقیعیەتیکی زیاتر لە ئاینەدى سیاسى عێراق دا.

ئیمە کۆمۆنیستەکان ھەر لە سەرەتای بەشداری کردنمانەو ھەرکی تەواومان بەم ھەول و تەقەلایانەى یەکیتى و پارتى ھەبوو ھیچ جۆرە خوشخەيالیک و سادە دلیمان بەرامبەریان نەبوو، بەلام داخ و کەسەر گەمەکەرانی تری ئەم بزوتنەوویە زۆر لە ئیمە بەھیزتر و بەنفوزتر و پڕ ئیمکانیەتر بوون کەئەمەش بۆ خۆى وای کرد ئەوان جلەوى بزوتنەو ھى ریفراندۆم بەدەستەو بگرن و بەئاراستەییەکی بەرن کە جیی مەبەستى سیاسى خۆیان بیت. بەلام لیرەدا یەک پرسىارى زەق رووبەرمان دەبیتەو کە ئەویش ئەو یە ئایا ھەر تەنھا یەکیتى و پارتى یە کە دەیانەوئیت ھەموو بزوتنەو ھەماوەرى یە بەرحەقەکانى خەلکى کوردستان خالى بکەنەو لە ماھیەتى شۆرشگێرانە و سەربەخۆیی خۆى؟؟ ئایا ئەو تەنھا یەکیتى و پارتى یە دەیانەوئیت ھەموو ریکخراو ھەماوەرى سەربەخۆکانى خەلکى کوردستان لەکەدار بکەن و بیکەنە

داردهستیک بۆ بهجیگه یاندنی مه بهسته سیاسی یهکانی خۆیان و بیکه نه پاشکۆی حیزبایه تی بهرتهسکی خۆیان؟؟ بۆ وهلامی ئەم پرسیارانه رۆژژمیری روداو ههکانی کوردستان ده لێن نه خیر ئه وه ته نهها یهکی تی و پارتی نی یه به لکو خودی حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراقیشه ده یه ویت به هه مان سونه ت و شیوه کارو هه لویستی حیزبایه تی له چه شنی یهکی تی و پارتی له خۆی بنوینی!! ئه وه حککع یشه له هه ولی به رده وامی بی پچرانه وه یه که وهک هیزه ناسیونالسته کان ده یانه ویت بزوتنه وه متاله بایه تی یهکانی خه لک بکه ن به پاشکۆ و ته به عیه ت له حیزبی ئه و بکه ن. نموونه ی زیندوشمان بۆ ئه وه له باربردن و هه رهس پی هیانی یهکی تی بیکارانی کوردستان بوو له سالی 1994 که ئه وکات حککع به هه موو توانایه ک که هه یبوو ده یویست ئه و بزوتنه وه به رحه قه ی بیکاران بکاته پردو په یژه یه ک بۆ ئه وه ی به سه ریدا تیپه ری ت و بگاته مه به ست و ئامانجه حیزبیه به رته سکاکانی. ئه و بزوتنه وه بیکارانه ی که له سه راسه ری کوردستاندا هه زاره ها ئه ندامی ده ست قلیشاو و پشت چه ماوه و ده موچاو ماندووی له گه لدا بوو، ئه و بزوتنه وه بیکارانه ی که سه رانی (به ره ی کوردستانی) ئه و کات ووتیان (یهکی تی بیکاران) بۆمبی به رده م ده سه لاتی ئیمه یه . ئه و بزوتنه وه بیکارانه ی که خه لکی به شمه ینه ت و سته م دیده به چاوی ئومیدو هیوابه خشه وه تی یانده پروانی، به لام به نیگه رانیه کی زۆره وه به هه ول و توانایه کی زۆرو به زه بریکی بی وینه ی رابه رایه تی حککع ئه و بزوتنه وه بیکارانه یان هه رهس پی هیناو ده سته یه ک له هه ل سوپاوان چالاکانی ئه و ریکخراوه یان له خسته برد. سه ره نه جامیش یهکی تی بیکارانیان به دوله ت بوون و شه ق کردن ته حمیل پی کرد. ئه وکات رابه رایه تی حککع له هه ولی بی ووچانی خۆیدا ده یویست یهکی تی بیکاران سه ره به خۆیی خۆی له ده ست بدات و بیکاته شوینی مه حفهل و خانه حیزبی یهکانی، هه ر ئەم دیدو گورزه کوشنده یه ش بوو که زه بری کاریگه ری له سه رجه م یهکی تی بیکاراندا و توشی ئه و درده ی کرد که نه ده بوو توشی ببوایه. ئه وه ته نهها یهکی تی بیکاران نه بوو که ئه و دردو به لایه ی به سه ر بی ت به لکو سه رجه م ریکخراوه جه ماوه ری یهکانی ده یه ی نه وه ده کانی سه ده ی رابوردو بوون توشی هه مان په تای حیزبایه تی کۆمۆنیزمی کریکاری بوون.

ریکخراوه کانی له چه شنی ریکخراوی کریکاران و کارمه ندانی خه سته خانه کان، کریکارانی بیناسازی، ئاواره کان، ژنان و کارگه ئه هلیه کان... هتد هه ره هه موویان توشی په تایه ک بوون که حککع بلاوی کردبووه وه. هه ره هه موویان سه ره به خۆیی خۆیان له ده ست داو بوون به تابع و پاشکۆی حیزبایه تی کۆمۆنیزمی کریکاری و دواتریش ته به خوریان کرد و نه مان.

ئەم نمونه کورتانه م ته نهها وهک یاداشتیککی نزیک به خۆمان باس کرد بۆ ئه وه ی بلیم که ئه وه ته نهها یهکی تی و پارتی نی یه له هه ولی خسته بردن و خالی کردن و به

پاشکۆکردنی بزوتنه وه جه ماوه رى يه نازادىخوازو و سه ربه خوكانه ، بهلكو ده بىت له پال لىستى يه كىتى و پارتى دا ناوى حكع يش بنوسين .
 به لام سه ره پراى هه موو ئه وان هه كه باس مان كرد ، ئايا به راست ئه وه ئىمه بوو ين يا خود حكع بوو خو شخه يال و ته وه هوميان هه بوو به رانه ر به يه كىتى و پارتى؟؟ ئاخ ر دىسانه وه رۆژژمىرى ر وودا وه كان پىچه وان هى قسه كانى شه مالمان بو دهرده خات ، ئه وه رابه رايه تى حكع بوو پى ي وابوو كه ده بىت ته حالف له گهل يه كىتى نىشتمانى بكرىت بو لىدان و پا ككردنه وهى هىزه ئىسلامى يه كان!! ئه وه لىده رى حىزه كه تان نه بوو په يامى ده ست خو شان هى بو جه لال تاله بانى ده نار د سه باره ت به ئالوگور پىدانى قانونى ئه حوالى شه خسى !! ئاخ هر ئه و خو شخه يالى و ته وه هومانه بوو كه به يه كىتى نىشتمانى تان هه بوو به و شو ين هى گه يان دن كه يه كىتى ده ستىكى چه په لنان لى بوه شى نىت و ژيانى پىنج مر وقى بى تا وان بكورژى نىته وه ، وه چالاكى ئاشكراتان قه ده غه بكات ، هه رچى نوسىنگه و ئىزگه بىكىش كه هه تان بوو پىتان دا بخات!!! ئه رى به راست پاش ئه و هه موو راستى يانهى با سم كرد كام لايه نمان خو شخه يال بووه به ناسىوناليزمى كورد؟؟

خالىكى تر كه احمد معىن پىشتر له نووسىنه كه يدا ئماژهى پى كرد بوو تناقوزات و هه لبه زو دابه زو ناجىگىرى هه لوىستى سىاسى حكع بوو سه باره ت به مه سه له مى مىللى و سته مى نه ته وه يى ، هه ر ئه م ئماژه كردنه ش واى له شه مال كردو وه زور نىگه ران بىت و بار و مه ترى رق و كىنهى روو له سه ر بىت و هاوسه نكى خو ي له ده ست بدات و بكه وىته رىز كردنى رستىك له ناراستى چه واشه كارى .

نهك بو هه ر چاودى رىكى ووردو جدى بهلكو بو رىبوارىكى رىگوزهر و خىراش كه چاوى به ئه ده بىاتى حكع خشان دىبىت ده زانىت كه له و مه ورىده دا له چ سه ره گىزه يه كى سىاسىدا ده ژىن و چو ن هه رجاره و به ئاوازيك هه لده په رن ، هه موو كاتىكىش 180 پله هه لوىستى خو يان ده گو رن و كىفى جارانى خو يان فرى ده دن ، ئىتر ئه مه بووه به سىما و تايبه ته مندى حكع سه باره ت به مه سه له مى كورد و سته مى مىللى... جارىك بانگه وازو به يان نامه دهرده كات و ده قىزىنى كه ئىتر خه لكى كوردستان سته مى نه ته وايه تىان له سه ر نه ماوه ، هه ر پاشما وه بىكى كورت له م هه لوىستهى خو يان بى هىچ روونكردنه وه و شىكردنه وه و خو يندنه وه يه كى تازه پاشگه ز ده بنه وه و لىنگه و قوچ هه لوىستىان ده گو رن . جارىك ده لىن ده بى خه لكى كوردستان جىابىته وه و كه مپىنى رىفراندومه گىان له به رنه بووه مردو وه كه يان به ده رزى ئاىدو لوزى زىندوو ده كه نه وه و هه للاو هه را ساز ده كه ن . جارىك ده لىن ده ولته تى نه ته وايه تى له ژىر سايهى ئالوگوره كانى گلوباليزه يشن دا سه رده مى به سه رچو وه ، كه چى جارىكى تر ده لىن ده بىت خه لكى كوردستان ده ولته تى سه ربه خو ي خو يان دروست بكه ن!!!

سه باره ت به كه ركوكىش ، ئه وه به غه بىرى پىكه نىن و قاقا زىاتر ناتوانى هىچىان له سه ر بلىين ، چونكه قسهى وا سه بىرو سه مه ره ده كه ن كه له قوتوى هىچ عه تتارىكدا

نییه ... جارێك دەلێن كەركوك شارى برابەتەى یە ، جارێكى تر دەلێن شارى ئینسانىیە و شتى لەم بابەتە عەجایبىانە كە ئەویش هیچ نیە بەغەیری لاسایى كردنەو بەیەكى ساویلکەو مندانەى یەكێتى و پارتنى (كە یەكێكىیان دەلێ كەركوك دل و ئەووتىرىشان دەلێ قودسى كوردستانە) ، ئەویش نە بەخاترى ئەوێ ئەو كێشەو برینە قولە چارەسەر بکەن كە لەسەر ئەوشارە سازكراو، بەلكوبەخاترى ئەوێ مەسەلەى كەركوكیش وەكو هەموو مەسەلە رەواكانى خەلكى كوردستان بکەنە هۆكارو رێگایەك بۆ مەبەستە سیاسى بەرئەسكەكان و دەسكەوت و نفوزى حیزبى پێ بچنەو ... ئاخى كەركوكێك ئەوسا ئیستاشى لەسەر بێت كێشەو برینە سارپێژنەكراوكانى كەماكان وەك خۆى ماو، كەركوكێك كە دیموگرافىیەتى لەبەنەچەو تێكچوو شىوینراو ناكاریت قسەىەكى پێ لەهەواى چەشنى ئەوێ كەركوك شارى ئینسانى كۆتایى بە هەموو گرتەكان بەیئى. وەك ووتم ئەم رێگاچارەىەى حككع بۆ گرتە قول و بەرینەكەى كەركوك تەنها و تەنها شایستەى پێكەنە... لەهەر حالدا بیروبۆچوون و میتۆدى حككع سەبارەت بە مەسەلەى مىللى، چەوسانەوێ خەلكى كوردستان و شارى كەركوك قسەى زۆر هەلەدەگریت ئینسان دەكریت تا ئەو شۆینەى پێویستى كرد لەكات و فرسەتى گونجاو و تاییەتدا سەرنج و بۆچونەكانى خۆى بلێ.

شەمال دەنوسیت (حككع گەورەترین حیزبى چەبى كۆمەلگای عیراقە) من پێشتر ئاماژەم بۆ ئەو دا كە ئەم قەلەم بە دەستانەى كۆمۆنىزمى كریكارى تا زیادتر بنوسن دەستەكەى خۆیان زیاتر ئاشكرا دەكەن، هەتا ببێژن مەعدەنى رەسەنى خۆیان چاكرت دەردەخەن. ئەو تە ئەمجارەش شەمال بەو نیو دەپیرەى كە نوسیبۆیتى كۆلێك تەناقوزات و چەواشەكارى و تێكەولێكەى سیاسى خۆیانى كەشف كرد.

حككع دەپووت :- كۆمەلگا لەریشەو هەلكێشراو، هەلپەسێردراو دەبیت ئیمە كۆمەلگا نۆرمال بکەینەو سوكانى بەرەوپێشچوونى بە دەست خۆمانەو بێت . حككع دەپووت :- ئیمە دەبیت لەهیزی سێهەمەو ببین بە هیزی یەكەم، حككع دەپووت :- دەبیت دەسەلاتى سیاسى بگرینە دەست، حككع دەپووت :- دەبیت رەهەرانى حیزبىمان سەرشوناس بن و بن بە بەرپۆبەرانى ئەسلى كۆمەلگا، حككع دەپووت :- دەبیت ناسیونالیزمى كورد لاواز بکەین و نەپهیلین، حككع دەپووت :- دەبیت ئەوان برۆن و ئیمە بمینینەو .... ئەمەو لەگەل چەندەها (دەبیت و دەبى ی تردا) بەلام هەرەموو ئەم (دەبىیانە) لووتى داى بەدیوارى واقعدا و هیچیان بۆ یەكجاریش چیبە بەرى نەگرت !!

دواى ئەو هەموو شیعارە زل و بریقەدارانە تازەبەتازە ئەویش ( ) شەمال پێمان دەلێت حككع گەورەترین حیزبى چەبى عیراقە !! ئى باشە كوا تەبىل بونتان بەهیزی یەكەم، كوا گرتنە دەستى دەسەلاتى سیاسىتان، كوا دوا مۆرى ئیو بە ئالوگۆرەكانى كۆمەلگای عیراقەو ....؟؟؟؟

كوان و له كۆين دارپژهران و نهخشه كيشه رانى سياسه ته گشتييه نه زوكه كانى حكع ؟؟
 كومه لگايه كى وهك عيراق نوقوم بووه له كونه پهرستى سياسى كه چى شه مال تازه
 ديت و شانازى به وه دهكات و شانى خالى خوى به وه باده دات كه گوايه حيزبه كه
 جه نابيان گهوره ترين حيزبى چه په له عيراقدا !!! كه سيك ئاستى هوشيارى و ميتودى
 ليكدانه وهى دهر بارهى كومه لگا و په يوه ندى حيزب پي يه وه ئه وه نده نزم و سه تحى
 گه رايبانه بيت ناكريت چاوه روانى قسه يه كى باشتري بكريت ..
 شه مال له نوسينه پر ناراستيه دوو لاپه رهي يه كه كى دا بو ئه وهى جامى غه زه بى خوى
 به سهر يه كيتى كۆمونيسته كان قلىپ كاته وه ههر جار نا جاريك ده ليت (احمد معين و

جه ماعه ته كه عى _ جه ماعه ته كه عى احمد معين)، له راستى دا ئينسان شهرم دايد ه گريت
 بچيته ئه و ئاسته نزمه وه و وه لام به م تره وات و خوزه عبه لات و ووشه ته وهين ئاميزانه
 بداته وه . ئه مه چ فهره ننگ و كولتوريكى دوا كه وتوانه يه كه به م جوړه نزم و
 ده مپيسى يه وه قسه بكه يت؟؟ ئه مه چ موراليكى نوسينه كه خوى خزان دوته ناو
 گنده لترین بيرو راوه؟؟ ئه وه چ ويژدانى كى ناته ندرسته كه په نا به ريته بهر
 ناشيرين ترين شيواز بو ئه وهى سو كايه تى و بئ حورمه تى به به رامبه ره كه ت بكه يت .
 به لام من ههر له سهره تا وه و وتم و تو ويژكر دن له گه ل فهره ننگ و ميتودى كۆمونيستى
 كريكارى له شوينيك دا گير ده خوى كه مه يل و ئاره زوى خوتى له سهرنى يه ، بويه
 وهك ناچارى يه كى پيوست وه لام به و ته وهينه ده ده مه وه هه تا بتوانم ئاست نزمى و
 فهره ننگ دوا كه وتوبى و بئ موراليكى كۆمونيستى كريكارى ئاشكراتر بكه م . شه مال
 له بهر ئه وهى په روه ردهى ده ستى كۆمونيستى كريكارى يه و خودى ئه و به ناو
 كۆمونيستى به غه پرى ميتودى جه ماعه ت و جه ماعه تكارى و مه حفهل و مه حفهل سازى
 و گروپ و گروپ سازكر دن له دونياى فكر و مه عريفه دا هيچى تر فير نه بوون . ئاشكرا و
 روشنه قوتابيه كان و دهر ويشه كانى له چه شنى شه مال به هه مان ديد و بوچونه وه وه
 گوشكرا بيتن و له دهر وهى ئه م چوارچيوه ته لځ و ناشرينه دا هيچيتير شك نه بن ...
 ئاخر ئه مه هه مان فهره ننگ و قسه ي يه كيتى و جه لال تاله بانى نه بوو كه به خودى
 ئيوه ده ووت جه ماعه ته كه عى مه نسورى حيكه ت دوكانوچكه يه كيان له سليمانى
 داناوه ؟؟ به راستى كراسيكى باستان له قوماشه كه عى يه كيتى نيشتيمانى دادريوه ، دهك
 پيروزتان بيت ئه م فهره ننگه پر بايه خ و به رزه !!!

دوا جار ده بئ بپرسين بوچى يه كيتى كۆمونيسته كان ، ده بئ جه ماعه تى ئه حمه د
 موعين بن؟؟ ئاخر له ناو يه كيتى كۆمونيسته كان خو ته نها ئه حمه د موعينى تيدا نى
 يه؟! ئه گه ر ئه وه نده داخ له دل و دهر وون ره شن له بهر ئه وهى ئه حمه د موعين له سهرى
 نوسيوون ، ئاخر خو ديسان وه ئه وه ته نهائه و نه بوو له سهر ئيوه بنووسى ، به لكوو له ناو
 يه كيتى كۆمونيسته كان چه ندها كادر نووسينى پر به پيز و به نرخيان له سهر
 هه لسه نگان دنى كۆمونيستى كريكارى نووسيوه ... ههر له سهره تاي كۆنگره ي يه كه مى

حيزبتانه وه كه هيچ نه بوو جگه له سيناريو يه كي پروكيشي بو بهرهم هيئانه وه ي رابه رايه تي بي لياقه نتان، ئه و كات كو مونيست هابه كه ئيستا كادري ئيمه ن، بابه تي قول و به پيزيان له سهرتان نووسي، له كاتي پروو به پروو بوونه وه كه تان يان راستتر بليم له كاتي هه لاتنه كه تان دا له بهرام بهر يه كي تي ديسانه وه كاديره كاني ئيمه هه لسه نگانديكي ماركسيستانه يان كرد و نووسيني به پيتيان له سهرتان نووسي.

ههروه ها له مه وريدي جوړاو جوړيشدا كاتي ككع پر كيشي و سهره رو يي ده كرد و كه مپيني زه هراويانه ي له دژمان به كار ده خست، له و سهر و بهنده شدا ها و رپياني ئيمه له بلا و كراوه ئاشكرا و په سميه كانمان دا به لياقه تيكي به رزي سياسي و به فهره نكيكي مؤديرانه و شارستانه يانه دا وه لاميان دانه وه وه به ريان پيگرتن وه ئه م دو ايانه ش كاتي بزوتنه وه مليوني يه به رفر او انيه كه تان واته كو موني زمي شه خسيه ته ها تووشي دا خوران و ليكه هه لچرانيكي تر بوو، ديسانه وه سي كاديري ري كخراوي ئيمه ده ستيان دا يه قه له م و زور به كورتي به لام به هه ست كردن به به رپرسياريه تيكي گه و ره وه هه نديك سهره قه له ميان له سهرتان نووسي، چونكه مه وريدي جيا بوونه وه كه تان هه ر شايسته ي ئه و سهره قه له مانه بوو نه ك زياتر!!

سهره راي هه موو ئه و راستيانه ش كه باسم كرد ئيتر نازانم بو چي شه مال مانى گرتو وه و پي له ئه رز داده كو تي و هاوار ده كات (جه ماعه ته كه ي احمد معين)؟؟

دياره ده زانم شه مال و ئه نداماني مه كته بي سياسي ككع كو ييان ديشي ت بو يه وا شي ت و هار بوون و چاويان به رايي نادات ري كخراوي يه كي تي كو مونيسته كان ببينن.

به ده ر له هه موو ئه مانه ش كه باسم كردن، ئايا به راست ئه وه ئيمه و ئه حمه د مو عينين كه جه ماعه ت و جه ماعه ت كاري ده كه ين يا خود ئه وه خودي شه مال و حيزبه كه ي شه مال هه ر خه ريكي جه ماعه تكارين؟؟ ئاخه ئه وه ئه نداماني مه كته بي سياسي ككع بوو كه پييان وابوو ده بيت براده راني رابه رايه تي حيمايه ي چه كداري چه ندسه دنه فه ريبان له پشت بيت!! ئه وه حيزبه جوانه كه ي شه مال بوو پي و ابوو، سو سياليزم له ري گاي لانتر گرو زه ر و لووله ي بي كه ي سي و ده بل مه خز نه وه داده مه زريت!! ئه وه په هبه ري يه بي توانا سياسي يه كه ي شه مال بوو، پي و ابوو قسه ي زل چه كي زلي ده ويت!! ئه وه په هبه ره نه ناسرا وه كه ي حيزبه كه ي شه مال بوو كه پي و ابوو ده بيت هه موو ده مانچه ي چوارده خو ر به لاقه ديان دا بهه ستن بو ئه وه ي وه ك سهراني ناسي و ناليستي كورد ده ركه ون!! ئاخه ئه وه ليده ره كه ي حيزبي شه مال بوو پي و ابوو، به هي زي چه كداري خو ي ده تواني ت شورا دروست بكات و به رگري شي لي بكات!!

هه موو ئه مانه تايي به تمه ندي و سيما گشتي يه كاني (جه ماعه ت كاري يه). ئيتر شه مال له پاي چي وشه ي جه ماعه ت و جه ماعه ت كاري به ئيمه ده فرو شي ت. به لام له بهر ئه وه ي ها وسه نكي خو ي له ده ست دا وه پرو سه ي بير كرد نه وه ي تي ك چو وه، هه ر بو يه ناتواني ت ده ستنيشاني بنه ما كاني (جه ماعه ت كاري) بكات، ئه گينا نه ده كه وته ئه و چاله وه كه به ده ستني خو ي هه لي كه ندو وه ...

خالئىكى تر كه شەمال بە تەنزئامىزانەو تانەمان تىدەگريت و گوايه ئىمە ماوہيەك بانگەوازي دروستکردنى حيزيمان کردووہ كه چى دواتر بە يەكئىتى كۆمۇنىستەكان رازى بووين!!! لە راستى دا ئەو بابەتانەى كه پەيوەندن بە حيزب و حيزبىەت و چۆنيەتى شەكلى گرتن و سەرھەلدانى ئەحزابى كۆمۇنىستى بابەتھايەكى گرينگ و قول و بى سەرئىشە نى يە و يەكئىشە لەو مەسەلە كۆلەكەبىانە كه لەدونيای سياسەتدا ئەزمونئىكى زۆرى تىدا بە سەرەنجام گەيەندراوہ. لەبەر ئەوہى چوارچىوہ و قەوارەى ئەم نووسىنەى من مەحدودەو ناكريت لىرەدا بە درىزايى بچمە سەر ئەو بابەتانە،

بەدەر لەمەش ھاوړى يانى ئىمە لە ئەدەبىيات و نووسراوہ رىكخراوہيى يەكانمان دا بە مئىتۆدىكى ماركسىستانەو ھاوچەرخەوہ بەدئىدىكى رۆشن و بە بەرچاوپروونى يەكى زۆرەوہ لىكدانەوہيان لەسەر ئەم مەسەلەيە کردووہ، بەتايبەت بابەتەكانى كۆنفرانسى دووى رىكخراومان يەكئىك لە بركەسەرەكى يەكانى ئەم مەسەلە حساس و گرينگە بوو. ھەركەسىكئىش بىەوئىت ھەلوئىست و ديد و پروانگەى ئىمە سەبارەت بەم بابەتە گرينگانە بزانيت بابچئىت چاويكى كراوہ بە ئەدەبىياتى ئىمە بخشىنئىت و لەوئىشەوہ بوى دەرەكەوئىت كه ئىمە چ جياوازي يەكى قول و ريشەييمان لەگەل مئىتۆدو بنەماكانى كۆمۇنىزمى كرىكارى ھەيە. لە ھەر حال دا من لىرەدا ناچار بەوہ نيم ھەموو ئەو مەسەلانە جاريكى تر باس كەمەوہ، بويە ئىستا تەنھا بەوہ ئىكتيفا بەوہ دەكەم كه وەلام بە توانجە زۆرناشرين و ناماقولەكەى شەمال بەدەمەوہ.

كۆمۇنىزمى كرىكارى ھەميشە پىچەوانەى ئەوبانگەشەيە بوون كه بۆخويانى دەكەن، كه گوايه بزوتنەوہيەكى بەر فروان و بەرىنى كۆمەلايەتتىن و ھەلقولاوى ناو چىنى كرىكارانن، بەلام راستى پرووداوەكان و پۆزژمىرى ژيان و تاقىکردنەوہى ئەزمونەوہكەيان رىك پىچەوانەى ئەم بانگەشەيەى دەرختووہ كه ئەوان دلئى خويانى پى خوش دەكەن...

كۆمۇنىزمى كرىكارى ھىچ نى يە جگە لە رەوتئىكى موجەرەد و زەنى گەرايى و پرووكەشيانە كه لەدواجاردا بنەماى بۆچون و لىكدانەوہكانيان لە ئاوەزئىكى خالى يەوہ رەوانەى جىھانى مادى و واقىعى دەكەن و لەوئىشەوہ كه لە دونيای زىندوو

بەجوولە ئەم بۆچونە ناوہرۆك بەتالانەى پرووبەرەو دەبئىتەوہ وەكو تەنئىكى نامۆ بەلەشى خوى رەتى دەكاتەوہو دەيدات بە ديوارى رەق دا... ھەر ئەم ھۆكارە راستەقىنەشە كه ھىچ يەكئىك لە پروزوہو نەخشەكارە سياسى يەكانىكۆمۇنىزمى كرىكارى بەرناگريت و تووشى نەزۆكى دەبئىت. لىكدانەوہو شىكردنەوہكانى كۆمۇنىزمى كرىكارى بەھوى ئەوہى كه زەن گەرايانەيەوئىشت بە ھىچ ئىستىدلال و مەلموسىيەتى زىندوو نابەسئىت بويە ھەردەم پلاتفۆرمە سياسى يە مەقتەعيەكانيان بستئىك ناچئىتە پىشەوہو سەوز نابئىت...

بەم پىي يە تىپروانىنى كۆمۆنىزمى كرىكارى بۆ حىزب و دروستكردنشى ھەر لەسەر ھەمان مېتۆد بنىات دەنرېت، كە مېتۆدىكە سەد دەر سەد پېچەوانەى تېفكرىن و رۈانگەى ماركسىستانەىيە. بۆ ئەوئەى ئەوئەى ئەم قسەىيەمان ھەروا فرە نەدەىن و بىي بەلگە قسە نەكەىن تازەترىن تەجرەبەىيەك كە ئىستان ھەلمى لىي بەرز دەبىتەو، دامەزراندنى حىزبى براگەورەكەى شەمالە واتە (حىزبى حىكمەتىست)...ئەو حىزبەى كە ھىچ مۇستەلزەمات و پىداوېستى يەكى زەمانە داواى دروستبوونى نەدەكرد بەلام شەرى خەلافەت و ھەلپەرىستى و مەوقىع پاراستن قوراسىى يەكى گەورەى لە ھۆشى رابەرانى كۆمۆنىزمى كرىكارى دروست كرىبوو، ھەربۆيە لە ھەولېكى زۆر نەشاز و سەىرو سەمەرەدا حىزبىكى عەجايىيان دروست كرىد، ئەو حىزبەى كە دەبىت بچىتە عاجباىەتى ھەشتەمى دونىايەو...ئىمەش وەكو يەكىتى كۆمۆنىستەكان دەمانتوانى وەك حىكمەتىستەكان لە ھۆلىكداكو ببىنەو ھەل سەرەو ئىراد بكەىن و بە بەياننامەىيەك ئىعلانى حىزبىكى عەجايىمان بكرداىە. بەلام مەخابن ئىمە ئەو ھەمان نەكرد، بەلكو وەكو تايىبەتمەندى ھەمىشەىيىمان نامەسئولانە و سەتھى و زەھنى گەراىيانە مامەلەمان لەگەل ئەم مەسەلە ھەساس و چارەنوسسازە نەكرد، بەلكو ھاتىن دەستنىشانى خالە لاوازى يەكانى چىنى كرىكارى عىراقمان كرىد، سەىرى جىگا و شوپىنى مەىلى خەباتكارانەى سۆسىالىستى ناو چىنى كرىكارى عىراقمان بە ووردى كرىد، پاىەى كۆمەلاىەتى ئەم مەىلەو رەگ داکوتان و سوننەتى شورشگىرپانەى بۆ ئىمە گرىنگى يەكى ھەياتى ھەىە. نەدەكرا ئاستى خەباتى فكرى و سىياسى ئەو چىنە لەبەرچاؤ نەگرىن، نەدەكرا ھەموو ئەو وەرچەرخان و پاشەكشە مېژووېيانەى كە بەسەر چىنى كرىكارى عىراق ھىنراو ھەند وەرنەگرىن، بېگومان ھەموو ئەمانە بەسەر يەكەو ھەراستەوخۆ كارىگەرى يان ھەىە لەسەر شىوہى ئارايىش و كارى كۆمۆنىستى...ھەمووئەم ھۆكار و برگە جىاجىانەى چىنى كرىكار قورسايى خۆبى ھەبوو بەسەر رىكخراو ھەكى ئىمەو، ھەر بۆيە دەبوایە خويىندنەو ھەكى كراو ھەرو گونجاوترو پىي لەزەوېترمان بۆ بكرداىە، ئىمە بەو سەر ئەنجامە لۆژىكە گەىشتىن لە ئىستانىەكدادەست بۆ چوار چىوہو رىكخراوېك بەرىن كە لە ھالى ھازردا شىاوترىن و كار سارتىرېن ھۆكارى خەباتكارانەى دەستمان بىت...بەلام ئەمە ھەرگىز نابىي وا لىك بدرىتەو كە گواىە ئىمە پىشتىنى راحەتىمان لىكردۆتەو ھە تەماھى سىياسى ئەو ھەمان نىيە كە حىزب پىك بەىنرېت، نەخىر وانىيە و ھەركەسىكىش لىكدانەو ھەكى لەو جۆرەى لەسەرمان ھەبىت ئەو بەغەىرى ساوېلكەىى خۆى ناتوانىت ھىچى تر بەىان ناكات. ئاخىر نەدەكرا ئە و مقەومات و مۇستەلزەماتە مادىيانە لەبەر چاؤ نەگرىت كە حىزبى كۆمۆنىستى لەسەر بنىات دەنرېت، ئەمە بەماناى چاوپۆشى كرىن نى يە لەو ھەول و كۆششانەى كە مەىلى سۆسىالىستى نىودەروونى چىنى كرىكار بە شىوازى جۆراو جۆر تاكو ئىستا لە خۆى نىشان داو. بەلكو بەماناى ئەو ھەىە كە ئەم ھەول و تەقەلايانە لە ئاستىكى لاواز و نزم داىە، سەرەراى ھەر خال پىرشنگدارى يەك و

ههنگاو هه لگرتنیک له و راستایی یه دا، به لام هیشتا به پی ی پیویست کافی نی یه بو دامه زرانندی حیزبی نه و مه یله. به لی هوشیاری و توانایی و ناماده بی سوسیالیزی کریکاری له نیستایه کدا له نزمترین ئاستیاندان بونیان هه یه و ناکریت به زوره ملی یانه و ئیراده گه ریانه شانی له سه ر دا بگریت و حیزبی له سه ر بنیات بنییت. ناکریت رووبینا و ژیربینای کومه لگایه کی پر ئالوگوری له چه شنی عیراق نه بینیت و هه روا سه ره پئیانه تی بروانیت وه پیت و ابیت حیزب به هه ر نرخیك بووه هه ر دابمه زریت... پیکهینیانی حیزبی کومونیست به پروای من جگه له وه ی پیداو بیستی یه هاوکاتیش

بوونی زه مینه ی واقعی و فاکته ری مادی یه. ئایا نه مه به مانای راسپاردنی بنیادنانی حیزبه بو ئاینده یه کی نارپوشن و نادیار؟؟ هه رگیز نه خیر به لکو زور به ساده بی مانای قول لی هه لمالین و کوکردنه وه وه ی هیزه کان و به رینکردنه وه ی نه زموونه کان و فراوانکردنه وه ی ئاسوی خه بات و ناسینه وه ی تواناکان و دانی ره هه ندیکی به ربلاوتره به ئاستی خویندنه وه کان. له دوا جاریش دا نه مانه هه مووی به سه ر یه که وه وه ک پرۆسه یه کی هاوئا هه نگ و لیك هه لپیکراو و توکمه دهرده که ویت بو زه مینه سازکردن و دهسته به رکردنی نه و حیزبه کومونیسته ی که وه ک ستادی رابه رایه تی چینی کریکار و سه رجه م کومه لانی خه لک خوئی نیشان ده دات. به لام له به ر نه وه ی روانگه و لیكدانه وه ی کومونیزی کریکاری زه نی یه و هه ربویه ناتوانیت ته واوی نه م مه سه له گرینگانه له به ر چاو بگریت. بو کومونیزی شه خسیه ته ها فکر سه رچاوه و بنه مای دامه زرانندی حیزبی کومونیسته نه ک پراکتیکی کومه لایه تی چینی کریکار. له دیدی نه وانه وه نه وه فکره ده توانیت ناوکی له دایکبوونی حیزب ببریته نه ک پراکتیکه سیاسی و کومه لایه تی یه زیندووه کانی چینه که... له دوا لیكدانه وه دا ره وتیک که ناوی له خوئی ناوه کومونیزم و وشه ی کریکاری یه کیشی به زور له خوئی له حیم و چه سپ کردووه، شیکردنه وه کانی نه و ره وته بو جیگا و ریگای خه باتی چینایه تی له چوارچیوه ی جموجوئی خودی چینه کانه وه هه لنه هینجراوه، به لکو له ته حلیله بی بناغی یه یه فکری و زه نی یه پا له هه واکانه وه سه رچاوه ی گرتووه.

پر ئاشکرایه ره وتیک نه مه نه خشه و پرۆسه ی بیرکردنه وه و کاری سیاسی بیته به غهیری حیزبکی غه رائی بی دنیا له چه شنی حیزبی حیکمه تیست هیچی تری لی ناکه ویتته وه. ره وتی کومونیزی حیکمه تیست ده رک و تیروانینه کانی له دهره وه ی دیارده و جولانه وه و یاسا کانی کومه لگاوه سه ره له قی ده کات... به لی راسته ئیمه نامانجی خویمان به وه دیاری کردبو که حیزبکی کومونیستی خه باتگی ری ده رک رۆشنی ناماده بو له مهیدانه کانی خه باتی رۆژانه ی چینایه تی دا پیک بهینین، به لام فه راهه مکردنی زه مینه سیاسی و فکری و ریکخراوه بی یه کان و پیداو بیستی یه کانی حیزبکی له و چه شنه ته نها له ئیراده ی ئیمه دا قه تیسی نه خواردبو، به لکو و چهنده ها فاکته ر و هوکاری بابه تی له پرۆسه ی بنیاتنانی نه و حیزبه دا ده وری جدی و واقعی ده گپن که به شیکیانم ته نها وه ک سه رخه ت لی ره دا باس کرد. به مانایه ک نه وه

تەنھا دەرك و ئىرادە و بېرىرى لەسەرەوھى ئىمە نەبوو كە دەبوايە ھەر حىزب پىك بەينىن، بەلكو لە دەرهوھى بېرىرو ئامانج و ئىرادەى بە ھىزى ئىمەش زور فاكترى سەرەكى و گرىنگتر ھەبوون كە پىگرى جدى بوون بو دەست راگەيشتنمان بەو حىزبە. بارو دۇخى شىوئىراو و پرتەنگەزەى سىاسى عىراق و ئەو ئال و گورە پىشەىى يانەى كە ئەو كۆمەلگايە تىايدا دەگوزەرىت، ئاستى ھوشىارى و ئامادەىى يەكانى چىنى كرىكار، كىشەو گرتە گەرەو سەرەكى يەكان و پەرش و بلاوى كۆمۆنىستەكان و بەرچاواناروشنىان لە مەيدانەكانى خەبات دا لەگەل چەندەھا ھۆكارى خوىى و بابەتى ھەموو ئەمانە نەدەكرا بەلاستىكىكى زەنگەراییانە لەسەر ئەرزى واقع دا بسرىنەوھوھو لە بەرچاوى نەگرىن و حىزب پىك بەينىن...ئەگەر بو بنىاتنانى حىزبىكى كۆمۆنىست ئەو فاكترە گرىنگ و شادەمارە سەرەكى يانە لەبەر چا و نەگرىت ، ئەوا دلنىام رۆزى لەدايك بوونى حىزبەكەو رۆزى مرنەكەى ھىندەى يەك كارىگەريان دەبىت لەسەر كۆمەلگا...

خالىكى گرىنگ كە لىرەدا جىى خوىەتى ئامازەى پى بكم ئەوئىش ئەوھىە كە ئىعتىرافىكى ئازايانەو نەترسانانە بكەىن و دان بەوھ دا بنىىن كە ئىمەش ماوھىەكى زور لە تەمەنى سىاسىمان بەھەدەر رۆشىت لەبەر ئەوھى خوشخەيالىمان بە ملىتۆدەكاتى كۆمۆنىزمى كرىكارى ھەبوو، وە وقورسايى لەسەر زەن و مىشكمان دانابوو، ئەمەش بوخوى يەكىك بوو لەو شاگرتانەى كە پىگرى سەرسەخت بوون لەوھى ئامانجەكانمان، ئاسوى كاركردنمان و بەرچاومان رۆشنتر بىت... ئەمە ئەو ھۆكارە كوشندەىە بوو كە ھەرىەك لە ئىمە بە جورىك لە جورەكان لە برگەىەكى دىارىكراوى تەمەنى سىاسى خۆماندا باجەكىمان بە زیادەوھ دا بەلام ھەرچۆنىك بىت پاش قوربانى يەكى زور و بەھەواداچوونى ئىنرژىەكى لەرادە بەدەر و لە كاركەوتنى خانەھايەكى زورى لەشمان دواچار توانىمان لە پروسەىەكى سىاسى ھەمەلايەنەدا لە نەشتەرگەرى يەكى قول و درىزخايەندا ئەو رەگى دەمارى ملىتۆدە زەنگەرایی و زىانبەخشە لە پىشەوھ لە جەستەى سىاسىمان دا ھەلكىشىن و توانىمان لىكدانەوھەكانمان بەسەرەنجامى مەنتىقى خۆيانىان بگەىەنىن.سەرەنجام پاش كەمىك سارپىزىوونەوھى ئەوبىرىنە قولەو ئەو ئازارە بە ناسورەى كە لە ئەنجامى ئەونەشتەرگەرى يە سىاسى يەدا لە جەستەمان كەوتبوو، توانىمان و وامان بە دروست زانى لە حالى ئىستادا بە لەبەر چاوگرتنى ھەموو ئەو فاكترە و ھۆكارانەى كە ئامازەم بە كورتى پىدا، توانايى يەكانى خۆمان لە چوارچىوھى لە چەشنى (يەكىتى كۆمۆنىستەكان لە عىراق) گرد و كوو قاىمتر بكەىنەوھ بو بەجى گەياندى ئامانج و ئارمانە سىاسى يەكانمان.

دواچار لە كۆتايى ئەم نوسىنەدا دەبىت ئەوە بلىم كە زور بابەت و چەمكى كۆمۆنىزمى كرىكارى ھەىە مروف لە سەرى بدوىت و قسەى درىزترى لەسەر بكات بەلام بە داخوھ زىان فرسەتى ئەوھما ن پى نادات كە ھەموو زىانى شەخسى و سىاسى

خۇمان تەرخان بىكەين بۇ رەخنەگرتن لە كۆمۇنىزمى كرىكارى. ئەو بەناو كۆمۇنىزمى بە غەيرى پوحييەتى دوژمنكارانە، بەغەيرى لىكدانەۋەى ساويلكانە، بە غەيرى دانى شىعارى پروتى ئايدىۋلۇژى، بەغەيرى پى لەهەۋا بوون و بى پەيوەندى بە كۆمەلگاۋە هيچى تر نى يە... بەلام بە لەبەرچاۋ گرتنى هەموو ئەمانەش ئەگەر لە لايەن ئەۋانەۋە ۋەك پيشەى هەمەجارەيان بى تەربىيەتى سىياسى يان نواند و بىحورمەتى يان بەئىمە كرد و دەستيان بۇ نەنگتري رىگا برد، ئەۋكات ئىمەش ناچارين بەهەر رىگايەك كە پىمان باشە بەريان پى بگرين و لە شوينى خۇيان دا بيانۋەستىينەۋە.من دەزانم و باش دەركم بەۋە هەيە كە هەر وتوۋيژ و پلمىكىكى سىياسى لەگەل كۆمۇنىزمى كرىكارى دا هيچ كۆمەكىك بە لىك نزيكبۋونەۋەى سىياسى ناكات و هەرگيزيش دەروازەيەك بە پرووى كار و هەلسورنى هاۋبەشمان دا ناكاتەۋە، ۋە خودى منيش چاۋەرۋانىەكى لەۋ چەشەنەم لى يان نى يە و چاك دەزانم كە ئەۋان بە چ بۇچونىكى نەليستيانە و بوغز لە دلانە و روح رەشانە مامەلە لەگەل نەياران و بەتايبەت لەگەل (يەكىتى كۆمۇنىستەكان) دەكەن.

لە كۆتايى دا زۆر گرینگە ئەۋە بلىم كە شەمال و لەچەشنى شەمال و خودى كۆمۇنىزمى كرىكارى لە حالى ئىستادا كە بەغەيرى قسەۋ قەلەمە ئاست نزمەكەيان هيچى تر شك نابەن كەچى ۋا هيىرشى بەردەۋام و نارپەۋاۋ ناحەزانە دەكەنە سەر نەيارانى سىياسى خۇيان!! ئەى باشە ئەگەر ئەمانە دەسەلات و توانايان هەبىت (كە من پىم وايە هەرگيز نايان بىت) چ رۇژرەشى و دەردە سەرى و نەهامەتى يەك بەسەر رەخنەگران و نەيارانى خۇيان دەهيىن؟ ئىتر ۋەلامى ئەۋ پرسىيارە ئەگەرى يە لىدەگەرپىين بۇ خويىنەرى ھۇشيار كە خۇى ۋەلامى بداتەۋە...

